

[60] Restoracio

Nei ritrovi esperantisti, durante convegno o giornate, non è raro, a pranzo, trovare menù scritti in lingua internazionale. Diamo qualche esempio relativo alla cucina italiana.

antipasti	antaŭmanĝoj
condimenti	kondimentoj
contorni	garnaĵoj
dessert	desertoj
frutta	fruktoj
primi piatti	unuaj pladoj
secondi piatti	duaj pladoj
verdura	legomoj

ANTIPASTI

anguilla affumicata	fumaĵita angilo
marinata	marinita angilo
pesce di mare	salakvaj fiĵoj
prosciutto e melone	ŝinko kun melono
torta salata con olive	sala kuko kun olivoj

PRIMI PIATTI

lasagne	lasanjoj
paella	paeljo
pasta	pastaĵoj
- in brodo	buljona pasto
- pastasciutta	senbuljonaj pastaĵoj
pasticcio di carne	vianda pasteĉo
risotto allo zafferano	safrana rizoto
- coi funghi	rizo kun fungoj
- tortellini	ravioloj

SECONDI PIATTI

agnello al forno	surstangerostita ŝafido
anatra arrosto	rostita anaso
arrosto	rostita viando
bistecca	bifstekoj
ai ferri	rostokrada bifstekoj
carpa al forno	bakita karpoj
cotolette di maiale	porkkoteletoj
lesso	bolkuiraĵoj
manzo lesso	bolita bovaĵoj
petto di tacchino in salsa	tranĉita brusto de meleagro
polpette di carne	viandobuletoj
roast beef	rostbifoj

CONTORNI

broccoli	brokoloj
carote	karotoj
cavolini di Bruxelles	bruselbrasikoj
fagioli	fazeoloj
insalata	salato
- mista	miksita salato
patate	terpomoj
- fritte	frititaj terpomoj
peperoni	kapsikoj
- peperonata	kapsikaĵoj

piselli
pomodori
purè
spinaci

pizoj
tomatoj
buterterpoma kaĉo
spinacoj

DESSERT

budino
ciokolato con panna
crostata di frutta
gelato
macedonia
panforte
panna montata
paste
torta
- di mele
fetta di torta

pudingo
krema ĉokolado
frukta krustaĵo
glaciaĵo
freŝfrukta salato
spickuko
kirlita kremo
dolĉaj pastaĵoj
torto
pomtorto
tranĉaĵo de torto

FRUTTA

albicocche
arance
banane
castagne
ciliegie
cocomero
datteri
fichi
fragole
mandarini
mandorle
melagrane
mele
nocciole
noccioline
noci
pere
pesche
prugne/susine
uva
- uva passa

abrikotoj
oranĝoj
bananoj
caŝtanoj
ĉerizoj
akvomelono
daktiloj
figoj
fragoj
mandarinoj
migdaloj
granatoj
pomoj
aveloj
ternuksoj
nuksoj
piroj
persikoj
prunoj
vinberoj
sekvinberoj / rosinoj

BEVANDE

acqua minerale
acquavite/grappa
birra
- chiara
- scura
caffé
caffelatte
champagne
ciocolata
cocktail
gazzosa
latte
limonata
tè
vino
- bianco

minerala akvo
brando
biero
hela
malhela
kafo
kafo kun lakto
ĉampano
ĉokolado
koktelo
ŝaŭmakvo
lakto
limonado
teo
vino
blanka

- rosso
whisky

ruĝa
viskio

TIPI DI LOCALE

bar
birreria
caffetteria
enoteca
hotel
mensa
pub
ristorante
self-service
trattoria

trinkejo
bierejo
kaftrinkejo
vinkolekto
hotelo
manĝejo
taverno
restoracio
memserva restoracio
gastejo

PASTI

prima colazione
fare colazione
pranzo
pranzare
merenda
fare merenda
spuntino
cena
cenare
bere
mangiare

matenmanĝo
matenmanĝi
tagmanĝo
tagmanĝi
kolazono / temanĝo
kolazioni / temanĝi
manĝeto
vespermanĝo
vespermanĝi
trinki
manĝi

TAVOLA APPARECCHIATA

aceto
apribottiglia
bicchiere
boccale
bottiglia
brocca
burro
caffettiera
caraffa
carrello portavivande
cavatappi
coltello
da pesce
cucchiaino
cucchiaio
forchetta
- da pesce
insalatiera
lattiera
olio
pane
panino
piatto
- fondo
- piano
- da dessert
- da portata
portauovo
sale

vinagro
botelmalfermilo
glaso
bierglaso
botelo
kruĉo
butero
kafkruĉo / kafujo
karafo
servoĉareto
korktirilo
tranĉilo
fiŝtranĉilo
kulereto / desertkulereto
(sup)kulero
forko
fiŝforko
salatujo
laktujo
oleo
pano
bulko
telero
profunda telero / supotelero
plata telero
desertotelero
plado
ovingo
salo

saliera
samovar
schiaccianoci
segnaposto
sottopiatto
stuzzicadenti
tappo (in sughero)
- (in metallo)
tavola
- apparecchiata
tazza
- da caffè
- da té
tazzina
teiera
tovaglia
tovagliolo
portatovagliolo
zuccheriera
zuppiera

MODI DI COTTURA

affumicato
alla griglia
allo spiedo
al tegame
a vapore
arrosto
bollito
cotto
ben cotto
al forno
fritto
ripieno
rosolato
stufato

QUALITA' DEI CIBI

acido
amaro
aspro
buono
cattivo
dolce
duro
fresco
grasso
leggero
piccante
rancido
salato
stantio
tenero
unto

CONDIMENTI E SPEZIE

anice
basilico

salujo
samovaro
nuksorompilo
nomkarto / tablokarteto
subtelero
dentpikilo / dentopinglo
korko
Ŝtopilo / ĉapo
manĝotablo
tablo pretigita
taso
kafotaso
tetaso
taseto
tekruĉo / teujo
tablotuko
buŝtuko
buŝtukujo / buŝtukringo
sukerujo
supujo

fumaĵita
kradrostita
stangorostito
en kaserolo
vaporkuirita
rostita
boligita
kuirita
tre kuirita
bakita
fritita
farĉita
subrostita
stufita

acida
maldolĉa / amara
acideta / akra
bongusta / gustoplena
malbona / malbongusta
dolĉa
malmola
freŝa
grasa
leĝera, malpeza
pika
ranca
salata / salita
malfreŝa
mola
ŝmirita

anico
bazilio

cannella	cinamo
mostarda	mustardo
noce moscata	muskato
olio d'oliva	oliva oleo
origano	origano
panna	kremo
paprica	papriko
pepe	pipro
salsa verde	verda saŭco
tartufo	tartufo
zafferano	safrano

AL RISTORANTE

Dove posso trovare un ristorante tipico?	Kie mi povas trovi tipan restoracion?
Potrebbe consigliarmi un buon posto dove mangiare?	Ĉu vi povos konsili al mi taŭgan lokon kie mangi?
E' da queste parti il ristorante Chez Maxime?	Ĉu estas ĉi tie la restoracio Chez Maxime?
C' è un tavolo per due?	Ĉu estas tablo por du?
Abbiamo fretta, potete servirci subito?	Ni hastas, ĉu vi povas servi nin tuj?
Cameriere, mi porti il menu, per favore	Kelnero, bonvolu porti al mi la menuon

Che cosa consiglia il cuoco?	Kion konsilas la kuiristo?
Prima di tutto gradirei una zuppa	Antaŭ ĉio al mi plaĉus supo
Cosa volete da bere?	Kion vi volas trinki?
Vino rosso, per favore	Ruĝan vinon, ni petas
Posso avere un bicchiere?	Ĉu mi povas havi glason?
Avete delle zucchine ripiene?	Ĉu vi havas plenigitajn kukurbetojn?
Io le vorrei senza pepe, per favore	Mi volus ilin sen pipro, mi petas
Non ho ordinato questo piatto	Mi ne mendis tiun ĉi pladon
Il pesce non è ben cotto	La fiŝo ne estas bone kuirita
Il cibo è un po' salato	La manĝo estas iomete sala
È un po' piccante, ma è buono	Ĝi jukas iomete, tamen ĝi bongustas
Per favore, mi porti il pane	Bonvolu porti al mi panon
Che dolci avete?	Kiajn dolĉaĵojn vi havas?
E' tutto molto buono!	Ĉio estas tre bongusta!
Il conto, per favore	La kalkulon mi petas
Il servizio è compreso?	Ĉu la servo estas inkluzivata?
Credo che ci sia un errore nel conto	Mi kredas, ke estas eraro en la kalkulo
Ha ragione, mi dispiace	Vi pravas, mi bedaŭras

Per celebrare l'importanza della tavola, ecco un proverbio sul tema: *Apud plena manĝotablo ĉiu estas tre afabla* [115] “a una tavola piena, tutti sono molto gentili”. Che dire poi di un crapulone? *De lia vivo aranĝo estas trinko kaj manĝo* [298] “l'ordine della sua vita è bere e mangiare”, o ancora gli si attaglia il modo di dire: *Vivi per sistemo de “el mano al buŝo”* [2595] “vive col metodo della mano alla bocca”. In senso metaforico, invece, si può riflettere sul fatto che: *Kiu ĉion formanĝis en tago, malsatos vespere* [978] “chi mangia tutto di giorno, di sera sarà affamato”, come la cicala della tradizione.

<p>bolkruĉo</p> 	<p>poto</p> 	<p>premmarmito</p> 	<p>manĝiloj</p>
<p>supkulerego</p> 	<p>kulero forko</p> 	<p>tranĉilo</p> 	<p>tranĉilego</p>
<p>glaso</p> 	<p>kruĉeto</p> 	<p>tekruĉo</p> 	<p>boteloj</p>
<p>taso</p> <p>subtaso</p>	<p>pato</p> 	<p>teleroj</p> 	<p>kafkruĉo</p>

<http://www.ipernity.com/doc/liettelela/11538014>